

Megjelenés napján... Előfizetési ára egy évre...

HORTOBÁGY.

Egyes szám ára 15 kr

Lapunk számára külföldi hirdeményeket elfogad: Hassenstein és Vogler Hamburg és Altonában...

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Az égő kőolaj — petroleum — eloltására

Poroszországban és Pennsylvániában tett legújabb kísérletekről mérnök Kólm Károly az ausztriai mérnök- és építész-egyletnek 1864. nov. 5-ken tartott ülésében egy közleményt terjesztett elő...

A kamara a közleményt, annak közérdekű voltánál fogva, mely különösen azt tünteti elő, hogy a kőolaj, amellett, hogy figyelemre méltó fogyasztási cikk, szerfeletti gyulékonyaságánál fogva...

Nem tartjuk feleslegesnek az érdekes közleményt a fogyasztó közönség figyelmézetéséül egész terjedelmében közleni amint következik.

„A kőolaj használatának gyors és aránylag oly rövid idő alatti rendkívüli elterjedése, mely még napról napra gyarapodik, már magában is eléggé igazolja, mily előnyös és figyelemre méltó fogyasztási cikk ezen anyag, melynek közhasznu terjesztését előmozdítani a közérdek parancsolja. Ugyanazért egyrésztől mindent el kell követni, hogy a kőolaj iránt még fenálló előítéletek és hamis nézetek kiirtassanak, másrésztől azonban oda kell törekedni, hogy mindazok, kik a kőolajjal érintkeznek, ennek fötulajdonosságát, könnyen gyulékonyaságát figyelemre méltassák és az elővigyázat minden rendszabályát alkalmazzák. nehogy a kőolaj szerfeletti gyulékonyasága által oly veszélyek és károk idéztessenek elő, melyeknek roppant nagyságát az ezen anyaggal bánók közül csak igen kevesek képesek megítélni.

A petroleum égenyes olaj, mely könnyen gyulékonyaságánál fogva esetleges véletlenség által rögtön lángba borul és égése a közhasználatban előforduló tüzoltó eszközökkel el nem oltható, mint ezt a Pennsylvániában folyó év január havában tett alább közlendő kísérletek is igazolták. Ezen kísérletek mult év aug. havában Poroszországban ismételtettek és az eredmény ugyanaz volt, mely Amerikában tapasztaltatott.

Ezen nemcsak Amerikában de Európában is nagy mennyiségben találtató és igen könnyen nyerhető tisztítható égenyes olaj a legjutányosabb világítási anyag a Franciaországban tett kísérletek után reményelni lehet, hogy rövid idő múlva a gőz-gépeknél is mint legolcsóbb fűtőszert fog használatosítani és ennél fogva minden ország műipari fejlődésére nézve nagy horderejű.

A kőolajnak mint világítási anyagnak, nyilvános helyeken, valamint a legszegényebb háztartásnál is — mint konyha-lámpa — kényelemmel és czélszerűséggel alkalmazhatása szempontjából az amerikaiak már ezeltől 3 évvel, különböző szerkezetű lámpákat készítettek és az eddig feltaláltakat naponta újabb

szerkezetűekkel szaporították; az ausztrai birodalom iparosai ezen új lámpáipart gyorsan magukévé csinál el nem mulasztották és gyártmányaik mind olcsóságra, mind csinra nézve teljes elismerést vívtak ki maguknak; fájdalom azonban a legfőbb alkatrész — a lángfogó — nálunk oly gyenge és hiányos szerkezetű, hogy ezen olcsó kőolajlámpák gyakran csak igen rövid ideig használhatók és a közönség kényeszeritve leendő a világítás e legolcsóbb nemével részben felhagyni és a kőolajnak ohajtott mérvben való használatáról lemondani. Ezen lámpahiányokról az ipart képviselő egytel kebelében még bővebben értekezni magamnak fen tartom.

A mérnököknek a kőolaját mint fűtőszert kell főképen észlelet alá venni és a Franciaországban és czéliből tett kísérletek megújítani s újabb alakban ismételni. hogy ezen anyag-nak mint fűtőszertnek használatából eredő előny élvezete nekünk is mielőbb lehetővé tétessék. Jelen alkalommal röviden csak azt említem meg, miszerint Franciaországban a kormány egy szak-értőkből kinevezett bizottmányt küldött ki annak kipuhatólására, mennyiben volna használható a kőolaj gőztermelésre és a bizottmány megállapította: hogy 4 1/2 font kőolajból 17 perc alatt bizonyos feszerejű gőz ugyanannyi mennyiségben állítatik elő, mennyi 9 1/2 font legjobb minőségű kőszénből 30 perc alatt. A gőz-hajókánál a kőolajjal fűtés által, ezen kísérletek szerint 250 0/0 gazdaságosabbnak meg és ahöz egy egynél elégséges volna, míg a kőszénrel fűtés 5 egyént vesz igénybe. A tűz 1 1/2 perc alatt egészen kioltható és ugyanannyi idő alatt ujjal teljes erejében kifejezhető, mi sem fával sem kőszénrel el nem érhető. Linton R. J. ur egy kísérletet talált fel, mely által a kőolaját a mozdonyok fűtésére lehet alkalmazni és teljes sikert aratott.

Különösen kell azonban egy pontot kiemelni, mely nemcsak a mérnököket de az iparosokat és általában a városok összes lakóit kiválólag érdekli és ez azon roppant veszély, melyszerint a kőolaj-készletek vigyázatlan kezelése miatt meggyuladt kőolaj égését a közönségesen használni szokott oltó eszközökkel elolthatni teljes lehetetlen. — E veszélyekre sem tudomány, sem a hatóságok részéről, melyek a városok tömeges lakosai jóléte felett örökösni hivatva vannak, kellő figyelem ezideig nem fordított. Égető szükség tehát, hogy a nagyobb kőolaj-készletek elhelyezésére Antwerp és Brema városokban épített raktárakhoz hasonlókat állítsanak minden nagyobb városban, azonkívül a kicsinyben eladás a szükséges elővigyázati rendszabályok alkalmazása által szigorú felügyelet alá vettessék.

Ezen anyagnak szárazon és vizen szállításánál kiválólag csak kemény fából készült hordók vagy más göngyölekek használandók, melyek az ily edények megrepedése és egy véletlen odalökött égőgyufa általi kifejezhetlen károk okozhatóságának lehetőségét teljesen kizárják.

Mindaz mi ez irányban egy a kis forgalomnál mint a nagyban való szállításoknál Amerikában jönnek és biztosnak tapaszt

altatott és elismertetett, általunk is gondos figyelemre méltandó és akkor a kőolaj által eredményezett szerencsétlenségek, melyek a pontos nyomozások szerint majd mindig a kőolajtartó edények elrepedése által okoztattak, nálunk is oly ritkán fognak előfordulni mint Amerikában, ama földön, hol a kőolaj a legnagyobb mennyiségben szállítatik szárazon és vizen és hol ezen anyaggal világítás a legáltalánosabban meghonosult.

Említést érdemel, hogy Ausztriában a kiskereskedésekben közönségesen használni szokott 10—25 font kőolajat tartalmazó edények olcsóság szempontjából a legvékonyabb fehérbádognál készíttetnek s emiatt a legkisebb nyomás vagy lökés által megsérülhetnek; az ily gyenge bádognak 5 fontnál nagyobb mennyiség tartására való készíttetését, semmi szín alatt sem kelene megengedni.

Amerikában a kőolajos kannák nem gyenge fehérbádognál hanem erős czinezett vaslemezéből készíttetnek! az ily czinezett vaslemezből gyártott kőolajos kannák két előnnyel bírnak, nevezetesen, először a czinezett vaslemez már magábanvéve is keményebb és erősebb a fehérbádognál, másodsor a tapasztalás azon meggyőződésre vezetett, hogy a tisztított kőolaj a bádognakban barna rozsdaszint nyer, míg ellenben a czinezett vaslemez edényekben tiszta és fehér marad.

A nagyban szállításhoz az amerikaiak, vagy gépek segélyével gyártott fahordókat használnak, melyek oly pontossággal összeillesztvők, hogy az ily hordóban mint a kísérlet igazolta — még a lőpor sem gyuladt meg, noha külső felületén finomra őrölt lőpor lobbantatott el, vagy czinezett vaslemezből kockaalakú edények készíttetnek 25—40 fontnyi tartalomra és kőolajjal megtöltvén beczineztetnek, az ily kockaalakú vaslemez edények négyesével vagy hatosával egy szilárd és jökészületű faladába helyeztetnek, melynek felele nem szegekkel, hanem tacsavarokkal szorítottatik le. Egy hajó vagy szállító sem fogadja el a más alakban bepakolt kőolaját továbbszállítás végett és ezen elővigyázatra a mi kereskedőinket és szállítóintézeteket is a legszigorubbann kellene szorítani.

Nem kell feledni, hogy egész évszázad folyt le, mielőtt a lőpor a kiskereskedésekbe behozhatott és közhasználatuá vált, épen ezen aggodalom merül fel a kőolajnál is, mert ha a kellő elővigyázati rendszabályok, melyek által egy nagyobb szerencsétlenség bekövetkezésének eleje véthetetik, idejében életbe nem léptetnek, egyetlenegy nagyobb mérvű szerencsétlen eset ezen hasznos és nevezetes fogyasztási cikkel való általános kereskedést és forgalmat annyira korlátok közé szoríthatja, hogy azt nemzetgazdaszatunk és műiparunk tovább fejlesztésének hátrányára évekig nélkülözni kénytelenek leendünk.

Ennek bekövetkezése Ausztriára nézve annyival inkább sajnosabb volna, mert Gallicia ezen cikkel oly bőségben van megáldva, hogy a már eddig felfedezett kőolajtelepek is egész Európa szükségletét fedezni képesek volnának. Ausztria nem-

TÁRCZA.

Nem szerelem...

Nem szerelem, ami engem, Éjjel, nappal folyvást éget: Csak baráti szeretettel Szerettek én kis lány téged

Oh rég volt az, hogy szerettem Egy kis tündért — imádbig... Az is megcsalt!... Nem hiszem én, Hogy te volnál most a másik.

Hadd dobogjon a kebelem, Hadd lobogjon, mint a máglya... Nem hiszem én, hogy es éreés Szerelmemnek volna árja.

Bár téged is, mint az elsőt, El-elvezlek — ábrándomra... Nem hiszem én, hogy látáod, Szerelmemet visszahozza.

Csak példátlan rokonszemből, Dobog-lobog a kebelem; S bár a szívem azt sugallja: Még sem hiszem, hogy szerelem.

Te se hidd el, ne hidd — soha! Ha mondánám se higgyed el: Hazug a fény, mi szememből, Szerelmemen, égőn lövel!

Nem szerelem, ami engem, Éjjel, nappal folyvást éget: Csak baráti szeretettel Szerettek én kis lány téged!

Fényes Endre.

Politikai ármányok.

(Folytatás.)

Hiteles másolatát adjuk itt azon utasításoknak, melyeket Douglas lovag kapott. Azon különféle politikai kérdések áttekintését is magukban foglalják azok, melyek ezen első utasáshoz csatolva s több tilkos eszközöz hoznak nyilvánosságra, melyek az akkori diplomata levelezéséknél használtattak.

Utasítások Douglas lovag részére oroszországi utját illetőleg.

(1755, Junius 1-én.)

„Európa helyzete általában s azon nyugtalanságok, melyek az

utolsó években Lengyelországban keletkeztek, valamint azok, melyeknek ismétlésétől tartanak, — azon pártoskodás, melyet a petersburgi udvar tanusít, — a valószínűség, hogy Lord Williams, a brit felfu követé által az orosz udvarnál segítségkérésre fog kótni: mindezek követelik hogy ez udvar lépéseit s helyzetét legnagyobb figyelemmel kísérjük.

„Már régóta nem tart ő felsége sem követet, sem ügynököt ez udvarnál; s emiatt alig ismerjük az államot s annál kevésbbé, mert a nemzet jellemé, a minisztérium féltékenysége és gyanakodó kényuralma, a más országokban szokásban levő levelezést megengedik.”

„Hogy Oroszországból biztos híreket kaphassunk, elhatároztuk, nyilvános vagy titkos minőség nélkül oly egyénet küldeni oda, ki képes az udvart kikélni s a fölött jelentést tenni. Francia nem lenne alkalom s megbízásra. De ez áru azon barátságunk, melytől az orosz czárné, ő felségéhez még mindig viseltetik, mégis annyira szemmel tartand az orosz minisztérium a király olttvaldóját, hogy utasom használhatna, bármí arányt venne is elő, hogy utja czéjűt elpálástolja.”

„Azért... Lordot választottuk ki, aki mint Nagybritanni királyának olttvaldója, gyannunk kitéve nincsen.”

„Azon jó bizonyítványoknál fogva, melyeket buldán s burgalmúrt nyertünk, remélhetjük, hogy e megbízatásit sikerem eredményel végezendi.”

„A legszemlegesebb módon utazik el innét, mint nemex ember, ki egyesegyedül egészsége miatt és moltságból utazik. Miaton ezt hazánk-lól közül sokan hasonlóan teszik, nem tünk fel. Mind Franciaországban, mind utazása közben kerülnie kell látszatát annak, mintha ő felsége miniszterével és hivatalnokával valami összeköttetésben volna és sehoh sem szabad azokat, bárhol is találkoznék velök utközben, meglátogatnia. Egyszerű utlevéllel utazhatik.”

„Hogy azon kérdések elől kitérhessen, melyeket a kíváncsiság intézhetne hozzája a német udvaroknál: legjobb lesz, ha utját Svábor-szágon keresztül veszi s onnét Csehországba utazik azon úrügy alatt, hogy tanulmányozás végett ez ország különböző bányáit meglátogassa. Ásványtani ismeretei úrügyül szolgálhatnak ez utjára.”

„Csehországból Szászországba megyen, hol ugyanazon okokból a freibergi aknákat meglátogatja.”

„Ha ott kíváncsiságát kielégítette, Danczigba utazik, vagy Szilézián át Varsón és Thorn városor keresztül, vagy a brandenburgi Pomeránián át, hogy onnét oderai Frankfurtha s tovább Danczigba menjen, az előtte legalkalmasabbnak látszó uton.”

„E városban több napig tartózkodandik, hogy azon visszavonások okát kipuhatólja, melyek több év óta a városi laudés és polgárság között uralkodnak s lehetőleg megtudja, vajjon valamelyik idegen hatalmasság által izgatottak-e fő egymás ellen?”

„Onnét tovább folytatja utját a porosz és curlandi hercezségeken keresztül, hol ismét hazamosabb ideig megállapodik, megpillenés árnyge alatt, tulajdonképen pedig azért, hogy megtudja mind állapotban vannak a hercezségek; mit gondol a curlandi nemesség a curlandi herceg le-tételéről? s mind szándokai vannak az orosz minisztériumnak ez ország-gal? Tudomást szerez az igazságszolgáltatás állapotáról, valamint a haton-naság létszámáról melyet Oroszország ott tart.”

Curlandból, Lieflandba utazik s követi a nagy országutat egész Pétervárig. Mihelyt megérkezik, gondoskodik, de tüntetés nélkül, utazó-

su okát terjeszteni, melyre csak kíváncsiságból indult, igyekezendik továbbá ismeretségeket szerzeni, melyek által adatokat nyerhet arról, mit tudni kíván. Azon módot illetőleg, miképp teljesítse s puhatólsokot, nem lehet eléggé óvatos: egyik nemzet iránt se mutasson előszeretetet. Bár a czár, miert Angliát elhagyta, gátolni látszik őt, hogy Williams lord-tal megismerkedjék, mégis meglátogatja, miután ő az utasú czéjűt nem tudja: mert minden angol köteles Anglia követét meglátogatni.

„Oly tilkon, mint csak lehet, adatokat szerez, a miniszter alkudo-zásának eredményéről, az Anglia részére adandó segítségnek fölött.

„Használjon azon hadsereg létszámáról, melyet Oroszország jelen-leg tart: hajóhadu állapotáról, a hadi hajók s gályák számáról:

„Pénzügyeiről, kereskedelméről, vajjon meg van-e elégedve a nemzet a mostani minisztériummal:

„Gróf Bestucheff hiteltéről:

„Gróf Woronzow tekintélyéről; a kegyencekről, a miniszterek befolyásáról, az egyezségről vagy féltékenységről, mely a miniszterek között uralkodik s magvaszóletokról a kegyencek iránt; az előbbi czár. Iván herceg és a braunschweig-i herceg soráról:

„Vannak-e Iván hercegnek tilkos pártívek s vajjon támogatja-e őket Anglia:

„Az oroszok inkább a békét szeretik-e s titóznak-e a háborútl, kivált Németországban:

„Oroszország külállásáról Lengyelországot illetőleg, most és jövő esztekre:

„Torveiről Svédország elton:

„Azon benyomásról, melyet Mahmud szultán halála s Osman trón-ralépte előidézett:

„Annak okáról, hogy gróf Raunowskí, a kozákok hetmanja, mi-ért hivatalt vissza Ukraínából:

„Mit tartanak a nép hátségeről, valamint az orosz udvarnak bá-nomsádjáról:

„A czárud érzelmeiről Franciaország iránt, valamint azokról, melyeket a minisztérium valószínűleg belésepeget, hogy levelezését ő felségével a királylyal meggátolják:

„Az udvarnál netalán létező pártoskodásokról:

„Azon egyénékről, férjakról és asszonyokról, kik a czárné bizal-mát bírják:

„A czárné és miniszterei érzelmeiről, a bécsi és londoni udvarok iránt:

„Szóval mindenről, mi ő felsége részére hasznos vagy érdekes lehet.

„Mindezekről tudomást szerezzen, mennyire azt a nem igen köz-lekeny ország megengedi:

„Jegyezze föl magának mind e tárgyakat, melyek emlékiratokat képezzenek, de azokat nem szabad előbb Franciaországba küldenie, míg csak kívül nincsen az orosz államokon, vagy netalán azon esetben, ha a svéd követ Pétervárott, ki arról értesítettet fog, sargonyókat küldene Itar által Stockholmba s aztán a lordet is hozzá csatolná. Egyebet se bizzon a közönséges postára a megérkezéséig: a láto hírel s azon hula-dásról szóló levelet, melyet a fentebb elősoroltak kipuhatólsáánál tett; e czérra az általa tudva levő rövid allegóriai nyelvet használja.

„Ha gondolja hogy már minden szükségesről tudomást szerzett, értesítsen minket arról, hogy utasítást kapjon a visszatérésre Francia-oroszországba, vagy ugyanazon uton vagy Svédországon keresztül: mindig

zetgazdaszatának felvirágoztatása tehát sürgetőleg követeli, hogy mindazon akadályok, melyek ezen nagybecsű földtermék általános elterjedésének és használhatóságának gátol szolgálnak, idejekorán eltávolíttassanak és mindazon segédeszközök, melyeket a tudomány és tapasztalat nyújt s annak fogyasztását és forgalmát emelni képesek, felhasználíttassanak.

A kőolaj, gyulékonyaságára és eloltására vonatkozó kísérletek, melyek legelőször Amerikában egy tő közelében tettek, következő eredményekre vezettek:

I. kísérlet.

Mindenelőtt egy köblányi úrtérü vaskatlan a kereskedésben közönségesen árultatni szokott tisztított kőolajjal megtöltve, az alá tűz gerjesztett, mely mindaddig a katlan alatt hagyatott, míg azon hőmérsék, melynél a kőolaj magától meggyulad, el nem érte, mihez 53. R. fok elégséges. A kísérleti terezen víz elegendő mennyiségben állott rendelkezésre, a tüztöltőtársulat oltóvontata és szivattyukészülete, mely által a víz közvetlenül a tóból nyeretelt, valamint több tudományos férfi is jelen volt. Midőn a kőolaj a kívánt hőfokot elérte, meggyuladt anélkül, hogy a tűz annak gőzkörét érintette volna. Egy magas tűzszlop emelkedett fel, körülte fekete füstfelleglet, mely az egész kísérleti terezt annyira elborította, hogy egyes tárgyak láthatatlanná lettek; azonban sikerült mégis a katlan légmentesen záródó vasfedelét lecsukni és a tűz elfojtatott.

II. kísérlet.

A tűz eloltása után néhány perc múlva a katlan fedele felnyitvatva, a katlanból egy ölnyi távolságról, égő szilánk által ujjal meggyújtott. A fecskendő egyik rögtön hávelyk átmérőjű vizsugarat lövelt az égő kőolajra. Néhány másodperc alatt a katlan megtelt vízzel s a még hevesebben lángoló olaj a gyepre kifolyván, nagy tisztelettel égett s mennél tovább tartott a vizsugarának a lángoló olajra való lövelése, mely a földet is felbarázdálta, annál nagyobb helyen terült el az égés és a barázdákba behatott kőolaj mindaddig égött, míg utolsó cseppig el nem érszett; kőolaj terpenitint, szesz, sőt az égeny is a vízzel rokonságuknál fogva rögtön meghusulván, pillanat alatt kialusznak, az égő kőolaj vízzel nem volt eloltható.

III. kísérlet.

Ujjal egy fedellel ellátott kazánban tisztított kőolaj melegített fel egészen 56 fokig, amidőn a tűz hirtelen eltávolítottatott. sőt a kísérleti terezen még a szivarok is eloltattak. Ekkor a fedél óvatosan levéttett és abban a pillanatban, melyben a felmelegített kőolaj a külléggel érintkezett, magára csaptak fel a lángok s az oltás lehetlenné vált. E nagyhordeirejű tény, hogy a csupán felmelegített kőolajak, anélkül, hogy tüzzel érintésbe jött volna, meggyuladt, nagy borzadályt idézett elő a jelenlévőkben s mindenki meggyőződött, hogy nagymennyiségű kőolaj meggyuladása esetében a legrendezettebb tüztöltőtársulat is tehetetlen, mi még jobban bebizonyult akkor, midőn az állvány a kazánal együtt felborítottatva, az oltás a gyepen kísérletet meg, mely azonban teljesen sikertelen maradt, noha egy köbláb kőolaj ellenében több száz akó víz állott rendelkezésre, mely arány nagyobb kőolajkészleteknél nem is valószínű.

IV. kísérlet.

Egy kőolajat tartalmazó kazánba lehető mennyiségű fagorács hányatott, mely a vízhez nagyobb rokonsággal viseltetik mint a kőolajhoz. A meggyújtást azonnal három vízfecskető működése követte, az olaj abban a perczen a kazánon túlradott és az oltás sikertelen maradt; az olaj mint előbb az utolsó cseppig elégett.

V. és utolsó kísérlet.

A kazán ujjal megtöltött ez alkalommal 50 font kőolajjal és a tő szélére helyzetett. A melegítés megkezdett, a

tartalom azonnal lángba borult; a kazán egy pillanat alatt a tóba döntett. Az égő folyom borzasztó látványt nyújtott, az égő kőolaj nagy gyorsasággal sietett a tulsó part felé, mit a gyenge légnyom nem inkább elősegített, a láng több száz ölnyi kiterjedésben csapott fel a légből s a sűrű füsttömeg miatt — mely több ölnyi magasságra emelkedett — sem víz sem tűz nem volt látható, a kifejűdött szesz (gáz) a körüleg összevegyült és a durranások egymást követték. A hőség oly kiállhatatlanná lőn, hogy az oltóvontat gyorsan visszavonulni volt kénytelen.

Ezek szerint tehát tökéletesen igazolva van, hogy ha a kőolaj nagyobb mennyiségben a meggyuladás pontjáig felmelegítettetik és a külső léggel érintkezésbe jön, azonnal lángba borul és az ezideig rendelkezésünkre álló eszközökkel el nem oltható.

Egyetlenegy mód van, melylyel az égő kőolajat eloltani lehet és ez a földdel vagy homokkal elfedés; minthogy azonban égés alkalmával ritkán rendelkezhetünk kellő mennyiségű homokkal, ezenkívül az elviselhetlen hőség a földhányást is ily közelében lehetlenné teszi: a nagyobb kőolajkészletek, ha tüzet kapnak, menthetlenek és csupán a meggyuladható tárgyra fordítandó a figyelem, hogy azok mennyire lehetséges, az égés köréből eltávolíttassanak. Több zárt ürben tett későbbi kísérletekből, melyekhez a Bucher tűszelenczei használtattak, kiderült, hogy minden más égő anyag lángja el volt oltható, míg a kőolaj az utolsó cseppig kiégett.

Ezekből látható, mily veszélyes a kőolaj, ha vizen vagy vasuton szállításoknál vagy a raktárakban egyetlenegy hordó megrepedése folytán a külléggel érintkezésbe jövén, szerencsétlen véletlenséggel meggyulad.

A kőolajkészletek tehát teljesen elkülönözött raktárakban helyezendők el, mert oly körülmények között is, midőn a kőolajnak magától meggyuladása lehetlen, meggyuladhat az a szomszédságban kiűttözött tűz által és ha a kőolaj egészen el nem költözhető, ez a tűzkörében levő még meg nem gyuladt tárgyak megmentésében a legvakmerőbb tüztöltőtársulat bátorságát is elszibbasztja. Ily körülmények között minden megmentési kísérlet sikertelen maradna s ki életét kockáztára merné tenni, maga is menthetlenül veszve volna.

A közbiztonságnál fogva tehát multhatlanul szükséges, hogy a kőolaj különösen e célra épített raktárakban tartassék; sok város elismerte már ennek égető szükségét s különösen Brema és Antwerp városokban igen czélszerű és utánzásra méltó épületek — raktárak — emeltettek, melyek annyira lejtős padozattal vannak ellátva, hogy azon a történetesen meggyuladt kőolaj gyorsan egy földalatti csatornába foly le, mely jó távolságban készült víztartómedenczébe vezet.

Japán.

(Kivonat. Dr. Zimmermann. Malerische Laender und Völkerkunde. (Berlin 1862) című munkájából.)

(Folytatás.)

A japániai arcbőre fehér, mint az európaiaké s a chinaiakkal minden rokonságot megvetéssel s mint sértést utasítanak vissza. Több esetben hasonló ugyan miveltétségű amazokéhoz, de másokban nagyon elüt attól. Irásuk mindenben egyenlő; a Buddha és Confucius tisztelete uralkodik mindkét országban; a templomok, pagodák épen azok, ugyanoly fajú s nyirett fejtű Bonzeok teszik a szolgálatot hosszú szürke öltönyeikben. Az országban épült hajók is épen olyanok mint a chinaiaké, mindkét népnél főelmei ezike a rizs, hal, tea és rizspálinka; a Kuli (hordárok) épen oly éles hangon kiabálnak Nangasakiban, mint Cantonban. A japáni irodalom teljesen chinai, öltözeteik is hasonlók, de itt vége is van a hasonlóságoknak.

A japáni faj előkelő büszke, harezias s föltünően különbözik az alázatos, ravasz, gyávaszvil fajtától a chinaiaknak. A japáni becsületérzessel bír; ha kardját elveszik, oly nagy meg-

sértés az, hogy nem dugható az elébb vissza hüvelyébe, míg a sértő véérébe nem mártatott. Ellenben a chinai egyet nevet, ha szemére vetik, hogy hazug, gyáva s az ellenség elől megfutott; nevet, mert gondolja magában, okosan cselekedett. A chinai faj undorítólag tisztátalan, a japáni csodálulni való tisztasága. A japáni vidám, vigkedélyű, tiszta felfogású, tanulni vágyó; mindent tud s nem veti meg azt, mi nem saját országából származik. Ez mutatja, hogy Niphon lakói nemesb fajból, mint China népessége s valószínű, hogy a japániai a nagy mongol családból erednek s származatuk a sok kiköltözés egyikének köszönhetik, melyek Mongoliából oly gyakran történtek. A Japán felé intézett kiköltözés kétségkívül Koreán húzódtott keresztül.

A chinaiak oly országnak tekintik Japánt, mely a mennyei birodalomnak adóköteles, mindamellett, ha Nangasakiban vannak, nem szabad elhagyniok körülfaragott telepüket s Jedóban nem merték megkísérteni, hogy mennyei szolgaszemélyzetünket a városba küldjük, mert részint különös öltözetük, részint hosszú czopfjaik miatt föltűnést okozván, a nép nem igen gyöngé tréfáinak lettek volna kivéve.

A japániai Niphonnak nevezik országukat, ha azonban költői stílyban beszélnek róla, akkor a fölköl nap országának mondják. Négy nagy szigetből áll az ország, melyhez számtalan apró is tartozik. A négy nagyobb: Jesso, Niphon, Xikoko, Kiusiu, a kisebbek: Sado, Oki, Iki, Goto, Isvudsi sat. Niphon a legnagyobb, ebben van az ország három fővárosa; Jedo a világi császárszék helye; Meako a papi császár városa s a Mikado székhelye; végre Brusaka hol az ország minden árucikkével nagykereskedés üzetik.

A Taicun országa, ha a Bonim és Liutschu szigetcsoport ide számítottatik, több mint 3800 szigetből áll. E nagyterjedelmű ország évenként hatalmas földingások helye, azért vannak a házak fából s csak földszint építve. Csupán Jedóban a világi császár palotáját őrző kerítés van kövökből rakva. (E vulkáni kövek óriási tömegűek, melyeket egymáshoz illesztettek, nagy részben úgy mint a természet alkotta, legfeljebb annyira vágott, hogy egymáshoz illjenek. Ez a legrégibb s természetesebb építésmódor; Görög és Olaszországban lehet látni a legrégibb épületlemekek maradványain, északi Németországban most is alkalmazk nagyobbszerű épületek alapzatánál. A roppant gránit-sziklák löporral vettettek széyel s az alap aljába a legnagyobb, ezekre az apróbb darabok rakatnak, a legkisebbek hézagpótlásra használtatnak).

Még mindig sok tüzhányóhegy van teljes munkálában. Japán legnagyobb hegye Fusijama, közel 12,000 lábnyira a tengerszintől, de azért nincsen örökös hóval fedve, a nyár itt még elég meleget fejt ki, a havat tizenkétezer lábnyira is elolvasztani; azok kik örökös havat állítanak ottan, bizonyosan nem nyár végén voltak a hegy színén; Jedóban létünkkor már seumi hó nem volt e hegy tetőjén.

Nyaranta iszonyu viharok látogatják ez országot, e vihar Tei Fun nevet hord, innen keletkezett a Tiphon név is; a legborzasztóbbak ezek a földtekén; Xaver Ferencz írja, hogy három tengerre kelő hajó közül legtöbbször egy tér vissza. A jelen időben mindenesetre haladt már annyira a hajóépítés, hogy az arány kedvezőbb s nem egykét európai hajó állotta ki a Tei Fun dühöngéseit s csupán vitorlái s kötélműveiben szenvedett kárt. De a japáni hajók oly rossz alkatúak, miszerint az egész országban bevett szokás, nyáron tengerre nem kelni. Ez idő alatt valamennyi Yonk, a szigeteket környező ezer különböző kikötőben s öblökben pihen, szeptember 26-dikán azonban valamennyi elhagyja nyághirtelenséggel buvóhelyét s a tenger mindenfelé annyira ellepetik általuk, mennyire általában a japániai a parttól távozni merészkednek. Tanul valánk ez önnepélyes nézőjétkéknak.

China levegője forró és nedves, annál fogva egészségtelen, a Japáné bár ugyanazon szélesség alatt fekszik, északra elég hideg, délre nagyon forró, de mindig száraz s így nagyon egész-

nyugonozon árny alatt, hogy ott is a bányákat látogatta meg, hogy így ott ezéljút mindig eltilkoltassa, mindig ugyanazon ezélj útján szemé elűt.

„Cuk ehéj tehet eleget az oly fontos és könyös megbízatásnak s csupán ezáltal remélhet, hogy ő felsége más alkalommal is igénybe veszi képességét s bizalmát, részesített azon jutalmakban, melyek megelégedésének kifolyási leendnek.“

Az utasítás töltölkén, az ottomán kapu által Franciaországhoz intézett azon panasz tartalmazza, melyszin az oroszok, mint szomszédok, a szent Erzsébet nevű erődöt, a törökök állítása szerint a nagyur földjére építettek. Ajánlottak Douglas lovagnak, hogy e fölött legkíméletlenebb puhaltólásokat tegyen.

Eredeti azon allegoriat írásmód, melynek titkaiba Douglas lovag oroszországi követsége idejére beavatott: Az erre szóló utasítás így hangzik:

„Az allegoriat nyelv alapja a szörös bűrökötől véletelt.
„A fekete róka, Williams lordot jelenti; ha szerencséje van, akkor drága a prém, mert Angliából parancsot adtak, hogy fekete rókákat vásároljanak.
„E szék: a petymeg igen keresett azt jelenti, hogy az orosz párt túlaralga, az idegeneknek tehát nincs hatalma. Ha ellenben az osztrák párt uralkodik, melynek élén gróf Bestucheff áll, akkor így kell lenni: a farkasnak is jó ára van.
„E szőlő: a ezoboly áru leszállott, arra használtatik hogy Bestucheff tekintélye alább száll: vagy: a ezoboly áru tartós, azt fejezi ki, hogy ő mindig hegyben van Menyét bűrök az angol szőlőben levő határozottságot jelentik. Egy bűr mindig három katonát fiz tehát háromszor, husz hatvanat jelentet.
„* * * * ur ne írja, hogy elküldi a bűrököt, hanem csak azt, hogy visszatértek magával hozandja.
„Ha Danecziga érkezik, küldje el innasni egyiket a legközelebb levő városkába, hogy ott egy levelet postára adjon, melyben jelenti, minek jöhett tudomására, a tanács es polgárság között fentörő vizsátkódást illetőleg. E levelet ezújpe lezend ad.
„Mindem levél, váltólevelek szövege mindájura irandó s a puhaltólások eredménye szerint megjegyzendő, vajjon huzamosabb tartózkodás szükséges-e, vagy nem.
„Ha mire sem lehet menni, jelentendí * * * ur, hogy a levegő egyáltalában alkalmas egészségnék engedélyt kér, máshova mehetdare.
„Ha * * * urnak nem kellene Svédországba menni, azt fogják neki írni, hogy mitán egészsége rossz állapotban van, jobbnak tartanak, ha egyenes uton hazatérne.
„Ha ellenben egészsere nek tartják, hogy oda menjen, tanácsadás képen tudatni fogják azt vele.
„Ha haza kell térnie, jelentendí neki, hogy itt egy muffot tartaltak, követheték képen kéri őt, hogy ne vásároljon.
Mind ezek igen apró botlikkel s igen röviden íratnak s * * * ur által kettős tonokú burasót-szelenczébe záratnak, nehogy valaki gyunnakodhaszék.
„Ami d' Eon lovagot illeti, felvilágosít ő minket, az Oroszországban tett utazásai és ott tartózkodásai alatt vitt titkos levelezésének külföldre nemeről, a következő levél által, melyet sok évvel későbbben, Vergennes grófnak, XVI-dik Lajos miniszterhez írt, mintán a híres Beaumarchais aláírattá általa azon okmányt, melylyel ő a nőszerepet és öltözetet örökre elváltatta.

Gróf Vergennes urnak, a külügyminiszternek!

London 1776 Május 28-án.

Kegyelmes ur!

A Beaumarchais ur és köztem kötött szerződés aláírásakor, mult évi november 1-ken, egy negyedrért kötetelt adtam által az ön részére a l' esprit des lois czimu könyvből, hogy annak borítéka az ön jelenlétében vettessék le s az abba elrejtett, jegyekkel s renes botlikkel beirott papirokat kivessék. En megmutattam és boríték titkát Beaumarchais urnak, mely két fedélből áll. E két fedél közé rejti az ember a titkos papirokat, ráhaza azúta a burjörbő kicézirtózt szelét s ráragasztja erre a márványozott papírt. Ha a könyvet egy napig sajtó alá teszzük, oly erős lesz annak borítéka, hogy maga a könyvkötő nem lehet a titkát fölkölkén. E könyv ugyanaz, melyet nekem elő oroszországi utam alatt, az elhunyt Tercier hercegtől, hogy abban, az elhunyt király levelelt, a jegyekkel együtt Erzsébet czárnéhoz vigyen, melyek által e fejedelemségben s bizalmos, Woronzow nyaköröltök, ő felségével Tercier urnal a miniszterek és követek tudta nélkül levelezhetett. E könyvben voltak az en jegyeim is, melyeket a királylyal és Tercier urnal használtam s más jegyek is, melyek által Conti herceggel, Tercier és Monin urakkal leveleztem. De midőn Conti herceg, Pompadour asszonyval és az elhunyt királylyal összeperelt, vendedelet kaptam hogy a herceg nyárit csak lassan kezelm. Ujabb jegyeket kaptam, hogy egyedül a királylyal, Tercier urnal és Broglie gróffal levelezsek Versaillesban; Pétersvártól pedig egyedül a czárnéval s Woronzow korlátokával, a királynek azon határozott parancsa szerint, hogy sem a miniszterek Versaillesban, sem de l' Hospital gróf, ki 1757-ben oroszországi követé, en pedig követségi titkárra nevezettünk, mitsem gyamitottak.

Hasonlóan parancsom volt a királytól, hogy részére a kulcgy miniszter minden tárgonyt, a követ választásával együtt, véleményem kísértéssel megkölkém, mit mind Oroszországban, mind Angliában haségesen teljesíttem. Ugyancsak e könyvet használtam különböző visszautazásaim alatt Franciaországba, hogy a legtitkosabb papirokat visszalozzam, melyeket a czárné és korlátokka Woronzow ő felsége Conti herceg és Tercier ur részére reámbítottak.

Az érdekelte felek kivül, soha senki sem tudta meg e politikai ármanyt, melyet 1755-ik évben Conti herceg és Tercier ur kezdték el s egyedül Douglas és én váltánk véghez; még gróf Broglie és báró de Breteuil is, csak igen keveset tudtak arról.

Szeretném tudni, vajjon a könyv fedele, az ön vagy titkáru jelenlétében nyitottat-e ki?

A fedél hal rejték-főlkjában, ott, hol a könyv széle van, pontos másolata volt (jegyekben) a király által 1763 Junius 3-án hoztam ideült veltó-papírral írott fiktos rendelkezések; jobb rejték-főlkjában, a könyv saraknál, egy darab pergament volt, melyre a király titkos rendelkezésétől egy momenta s egy másik titkos jegyzék volt írva, családóm részére halálom után. sat. sat.

d' Eon lovag. (Folyt. köv.)

Színház.

(Sz. T.) Jan. 20. Fehérváriné jutalomjátékau először: „A jogászok és Márton apó a targonczás.“ Vigjáték (?) 3 felv. Irta Carbon és Grangé, fordította Palay Mihály. E vigjátékunk

keresztelt szimű, újdonsága dacára is a régi iskola ternekei közé sorozható s mint ilyen kiváló ellenételet képez az ujabb sziművek nagy részével, különösen pedig Sardon korszerűségével fogva megyerő, de rövidlőtt születtével. Nem ostoroz egyen divatos ferde eszmét, társadalmi kínóvást, vagy ujabbon elharapozott egyéni hibákat: régi s mégis orokké új tárgy körül forog s minden korban egyiránt feltalálható viszárszelés, társadalmi bun lelett alkoglatja fenytő vesszejét. Armand (Bihari) joghallgató, könyvelő, gondatlan életet folytat, barátja Felix (Foltényi) társaságában tanulmányait egészen elhanyagolja s atyját az együgyűen jó atyát, ki targonczából lett tőkepénzeszé, eleinte tévatra vezető, később oktalan pazarlása által tonkrajutolja. A becsületen öreg, ki jó nevének megmentéséért fia hibáját oltikolva, magára vállalva, kézz vagyonát feloldozni, újra terhes foglalkozásához fog s Armandot, ki után anyja s Amália, Márton apó fogadott lőnyu könyös, targoncz kuldí. Armand veltos könyveléséget megbánva, életének eddigi irányát megváltoztolja, tőkeket emberé lesz, tőkeket hibáitól megyeri s szép vagyont szerelve tér vissza szülei s kit tisztelni és szeretni igazán megtanult, Amália harajl közé. Felix szintén komoly, aligadt emberé lesz. Márton apó becsületében részese s hivatalt kap egyik vasuti állománál. Ennyi, a mellékes, gyakran nem érdektelen epizódokat elhallgatva, a darab mezdje. Az előadást illetőleg legelőször is azt kell kifejtenuk, hogy Geneveva nem tartozik jutalmazatlank halás szerepét köze. Fehérváriné e buszke uralkodni vágyó nők személyiségtében jeles, de a gyöngédebb anyai érzelmeknek nem szerencsés tolmácsolója, így jelen alkalommal is szavalatában az őszinte természetesség hangját az illetékeltelen pathosz helyettesíté Zöldy mint Márton apó kitűnő volt. Székál Róza (Amália) jobban is tudott volna játszani, de eddigi diesretek erőly véleményünk szerint, az utóbbi időkben sokat lankadt. Kár. Bihari, Foltényi és Kovács József sikerrel működtek. A fordítás nyelve sima, gördülékény s a gallicismustól elannya ment, hogy a pesti repertoire-darabok hivatalos fordítókak átültetésével hátra versenyezhet. Közönség szép számmal.

Jan. 22: „Tizleány és egy férj sem.“ Operette Souper és „Egy kis szivesesség.“ Vigjáték 1 felv. Soupe közkedveséget nyert operetteje, melyben Foltényi (Kakus), Timárné (Szidi) remekelnek s Tibiska k. a. egy különben szép költemény roz előadása által hozatja a fiomabb hallgatók — újra szép közönséget gyűjtött. Beszlernek gyakran a soharai pusztaságnál is uresebb színházba. A kis vigjáték összevágólag ment s a szereplők: Zöldy, Foltényi és Bihari, Fehérváriné, egyiránt diesretek érdemelnek.

Jan. 20. Strommayer K. előlélt: „Ernaoni.“ Dalma 4 felv. Zenéjét szerze Verdy. Vendégünk (Don Carlos) jobban teendi, ha erejét és tehetségét először kisebb szerepben érvényesíti s első fellépő sikerét teszi kétes kockára oly nehéz teher vállalásán által, melynek sikerrel meglelteti csakis művészközk sikerült. Strommayer ur hangjn kulonben eléggé iskolázott, kellemes és mint mindkedvelő még tapsokat is arathatna. Játéka, melyen a meghatótság nyomai világosan felismerhetők valának, tulságosan teszes; kezeivel, melyeket még használni nem tud, különösen sok baja van, idővel azonban reméljük, hogy mind játékaról, mind énekeről kedvezőbben nyilatkozhatunk. Roszler né (Elvira) csinosan énekel, Roszler (Ernaoni) nem volt hangjánál. Kis számu közönség.

Jan. 27. Népelőadásul: „Botcsinálta doktor.“ Irta Moliere, Kazinczy F. fordításu után ujonnan színe alkalmazta Balogh István.

éges. A hollandiak szerint Kiusi déliszigetén oly meleg van, mint Javában forró nyár idején, télen azonban ott is esik hó. Az európai kereskedésnek a Hakodai kikötő van kinyitva; e rendszabály kétség kívül jótékonyan fog hatni a Chinaihajárók legénységére, mert miután Canton tikkasztó nedves melegétől eleget szenvedtek, Jesso felhívó légétől felüdülnek. Jesso a négy nagyobb sziget egyike északra esik, hol Hakodai kikötője van.

(Folyt. köv.)

Debreczeni hírmondó.

** Tököl Szabbás ünepe, január 26-ikán a főiskolai énekeremben, főiskolai előjáróság és akad. ifjuság jelenlétében, egyszerű de annál meghatóbb alakban tartatott meg. A végre-élet értelmében, az alapítványi tőke kamatjának csak fele levén évenként kiosztható, három egyenlő részben tiz-tíz o. firtal jutalmaztatott: Nagy Ferencz, Oláh Gyula és Jenéi István, mint az énekar kintő szorgalmú tagjai.

□ A polgári kaszinó-egylet e hó 25-kén rendezé ez évben első táncvígalmát, melyben nem nagy ugyan de díszes közönség vevé részt, mely valóban derült kedéllyel mulatott mintegy reggeli 3 óráig, amidőn hölgyeink távozván, az általuk alakult szép koszoru széfosztotts — a bálnak vége lett. A rózsaszín kedvet nem kis mérvben fokozá Balázs Kálmánnak jól szervezett társulata, kit csupán arra kell figyelmeztetnünk, hogy jövőre az eléje adott tanczrendtől, a rendezők beleegyezése nélkül semmi szín alatt ne térjen el. A mulatság csak meglelt volna, de hiányzott a jótékony célra szánt jövedelem. No de vérem reményt táplálunk, hogy a február 8-kán adandó második bál, az elsőnek jövedelmhiányát bőven pótolandja.

□ Örömmel regisztráljuk, mikép az irodalmi mozgalom városunkban mostanában szemlélettel kezd. Nagytiszt. Révész Imre ur „Egyház történettan”-a most van sajtó alatt; a főisk. önképzde „Koszorú” című albuma szintén nemcsak a világot lát. A napokban Bonyháy József „Lombok és virágok” című — s Debreczen lelkes hölgyeinek nánlott költeményei hagyják oda a város nyomdáját. Dícséretes munkásságot látunk a szimfoni-irodalm mezején is. — Oláh Károly közelebb fejezte be: „Pedig még csak diploma sine” című 3 felvonásos vígjátékát; Szana Tamás „Atyját házastitja” című 1 felvonásos angol vígjátékot magyaritá. Mindkét mű, a péterfalvi színház udonsága leend. Dr. Palay Miklósnak pedig a múlt napokban adák „Jogászok” című francziából magyarított 3 felvonásos vígjátékát.

□ A helybeli kertészeti egylet választmányja, hir szerint még jelen farsang alatt a kaszinó nagyeremében díszes táncvígalmat tartand, melynek tiszta jövedelme a tenyészház szükségessé vált bővítésének költségei fedezésére fogna fordíttatni.

— Folyó hó 22-kén olvastattak fel az igazgatótanár által összehítt főiskolai tanulóiifjuság előtt a Keresztusi-Deák-és Hatvani-alapítványokra a múlt 1864. iskolai évről beérkezett kilelez pályamunka bírálati és osztattak ki a jutalmak a Keresztusi-Deák-alapítványra kitűzött államtani és gyakorlati hittani két rendbeli pályakérdés nyertesei Csiky Kálmán polgári iskola köztanítójának, György Ödön 2 éves joghallgatójának, Meleg Gyula és Tabajdi Lajos elemi iskolai köztanítójának, — a Hatvani-alapítványra kitűzött mathematikai kérdésre latin nyelven írt nyertes munkák szerzőinek Kozma Sándor 3 éves és György Aladár 2 éves hittanhallgatóknak. Ugyanez alkalommal az említett alapítványokra az 1864. iskolai évről pályázott történelmi, magyar történelmi és hittani pályamunkák kitűzött kérdések kihirdetésén kívül, egy neveléstani pályakérdés is tüzeltet ki, „Várad i Szabó János-alapítvány”-ra, melyet a nevelés terén oly érdemeket szerzett b e. Várad i Szabó János fia, városunk polgára tekintetes Várad i Szabó Miklós ur felejtelen édes atyjának emlékére, egyuttal a tanulóiifjuságnak a tudományosság az ágában való előhaladására buzdításra végezt, a fiui tisztelet és szeretetnek ritka példájunkat alapított. Adjon isten sok ily lelkes polgárt városunknak!

— Müller Lajos táncmester, jövő hó 5-kén a péterfalvi színházban táncmulatságot rendezend, mely alkalommal egyszersmind tanítványai ügyességében, tanításának eddigi sikeres eredményét kívánja bemutatni.

— Többfelől intéztetett hozzáunk kérdés urranézve, vajjon a debreczeni kaszinó-alapítványból kitűzött pályadíjakért versenyezhetnek-e mások is, vagy csupán a debreczeni főiskolai tanulók. Az illetők kétségének eloszlatása tekintetéből ezennel tudatjuk, hogy a kérdéses pályadíjak kizárólag helybeli főiskolánk növendékeinek ösztönzésére tüzettek ki.

□ Azon ifjakunk, kik a testet edző lovagias mulatságokban gyönyörültek, kedvüket lelik, némi örömet szerznék talán, ha tudatjuk, mikép városunkban közelebb egy kintő vívó vette lakását, ki egykor a bécsi helyi központi vív-tanodában mint vívómester huzamos ideig volt alkalmazva s most Debreczenben művészetéből órákat adni hajlandó lenne. Akik tehát töle tanulni ohajtanának, bővebb értesülést vehetnek e tekintetben, akár e lap szerkesztőségi irodájában, akár a helybeli vasúti főépítelnél.

□ Városunk népességi szaporúságát illetőleg érdekes tudni, mikép a múlt év folyamában Debreczenben összesen 1699 fiú és leány-gyermek született, mégpedig 882 fiú és 817 leány. Ez összegből esik a ref. hitfelekezetre 757 fiú s 684 leány; a r. kath. hitfelekezetre 100 fiú és 106 leány; a mózes-vallásunkra 25 fiú és 27 leány. Törvénytelen ágyból született összesen 144 gyermek; 70 fiú és 74 leány. Kimultak pedig a múlt évben a férfimenem levők közül: 781, a nőnemen levők közül 665-en; tehát összesen 1436-an. Ezen hiteles kimutatásból azon örvendetes körülmény világlik ki, hogy a szülöttek száma a meghaltakét 263-mal múlja felül s az 1863-dik évi halálásokhoz viszonyítva a közelebbi múlt évit, az tünik ki, hogy az utóbbi esztendőben 303-al multak ki kevesebben mint 1863-ban, azon a tenyészetre nézve minden tekintetben mostoha évben, amikor a szülöttek számát a halottaké jóval felhaladta. Az egészségügyi hivatalos kimutatásból az derül ki, hogy a közelebbi múlt 1864-ik évben semmi általánosan uralkodó járvány-betegség nem merült fel, de sőt az egész év alatt legtöbb volt ama betegek száma, kik hosszas, régi kórságban szenvedtek. Legszámosabb volt a betegek száma február havában s legkevesebb júniusban. Megjegyzendő ezekre nézve, hogy a hírtelen lefött betegségnek leginkább bélygyaladásul voltak egybekötve, melynek lefolyása gyakran veszélyes volt. Váltól az egész éven át legkevesebb számmal, — ha egymá sz szórányosan mutatkozott. Veszetségi eset egész év alatt egy sem fordult elő, mint szintén az utóbbi négy év alatt sem. Egytomi szemlöl sem vetett észre s a disznóhusban lenni állított ázalék-férges s az ezek által előidézhettendét kóros állapot sem észleltetett. A városi közkórházban az 1863-ik évről az 1864-ik évre átmarradt betegek száma 29 beteg; 12 férfi és 19 nő volt. Felvételt az utóbbi évben 408 beteg; és így ott összesen 437 beteg részesült ápolásban. Átmarradt a jelen évre 32 beteg, kik közül a férfiak 16-an s nők szintén 16-an vannak. A kórházban

meggyógyult a múlt évben 304 beteg, meghalt 101 s 11-en hal-dokolva vitettek be. Öngyilkosság által a lefolyt évben 12-en multak ki, kik közül 8 a férfi-4 a nőnemhez tartozott. A férfiak közül kettő: pisztolylyal, hat: kötéllel vete véget életének; a nők közül egy: kötéllel, egy: mérég — s kettő kutyabugrás által mult ki. Ez öngyilkosok életkora különböző volt; a legifjabb: 19 éves leány s a legidősebb: 77 éves özvegyasszony volt. Legtöbben a 40—50 közötti évkorban végezték magukat ki.

□ Szerdahelyi Kálmán, a „Fővárosi Lapok” értesülése szerint nem igen fogja a pesti városi színházat elhagyni. Pedig ha jól hallók, a debreczeni állandó színház igazgatói vezérpálcájának elnyerhetéseért pályázók nevei közt, az övé is szerepel.

** Kedden volt a színházi harmadik álarczos-bál, melyben azonban nem nagy közönség vett részt.

□ Folyó hó 26-kán két hamispéz-vero fiut csipett el egy tojásárusnó, kinél ama bizonyos egyének önből készült hat-oslokon ötven krajczár ára tojást vásároltak. Az elfogottak lakatos-inasok, kiknek szállására a városkapitányi hivatal nyomozást tartatván, a hatos-öntő megtalálattatott, azonkívül 109 darab ölpéncz. Két egy-testvér s egy más lakatos-inas mint részes, van letartóztatva.

□ Kutaink még mindig apadásban vannak, mi a föld árjának lesüljedését látszik igazolni.

Nyilatkozat. A „Kolozsvári Közlöny” 9-ik számban megjelent debreczeni levél által, melyben az állítattik, hogy irodalmi tanulmányaimat összegyűjtve sajtó alá adám, felhivatva: a t. olvasó közönség iránti kötelességemnek tartom kijelenteni, miszerint „Irodalmi tanulmányok” című művem kiadását egyidőre elhalasztám. Debreczen 1865, január 28. Szana Tamás.

Meghaltak: Jan. 20. Pflau. Litzkei Juliánna 1. Juliánna 10 napos. Kovács Gáború Tordai Juliánna 39 éves. Czegléd. Nagy Gábor 88 éves. Csarka Mihály 35 éves. 21. Hatvan. Elek Mihály 1. Mária 1/4. Csapó. Pinter Ferencz 1. István 10 hónapos. Pflau. Tóth Miklós 1. Juliánna 3 éves. 22. Csapó. Deák György 1. Zsuzsanna. Czegléd. Kócsak Mihály 1. Ferencz 1/2 éves. Piaczu. Tek. Csanak József ur leánya Ida 4 1/2 éves. 23. Vargau. Faragó János f. István 1/2 éves. Csapó. Kovács József 1. Eszter 7 hónapos. Czegléd. Tóth Zsuzsanna f. József 3/4 éves. Bozók Jánosú Bay Sára 50 éves. 24. Vargau. Nemes Gábor f. Geiza 4 éves. Hatvan. Hursányi István f. János 3 éves. Piaczu. László György-né György Zsuzsanna 74 éves. Kovács József f. Gábor 2 hetes. 25. Csapó. Diószegi Ferencz 1. Mária 4 hetes. Pflau. Papp Sándor 1. Mária 5 éves. Murvai János 58 éves. Vargau. Bösörényi Lajos f. Lajos 2 éves. Bagaméri János f. József 2 hetes. Hatvan. Szabó Ferencz 1. István 3 hetes. 26. Hatvan. Varga Dániel 1. Juliánna 19 napos. Csapó. Szekeres János 21 éves.

Közgyek.

** Nyiregyháza gőzmalom felállításán működnek, mely tárgyban folyó hó 19-kén előleges gyűlést tartottak s el is határozták, azt, részvényesek által felépíteni. 1000 részvény bocsátattik ki, egyegy részvény, 200 o. é. forintjával. — Már a gyűlés bevezetével azonnal 80. részvény iratot alá.

** Temesvárott „Lloyd-társulat” van alakulóban, mely termény-csarnok felállítását is terve.

** A magyar átal. biztonítótársulat igazgatója Lévy ur, új viszontbiztonítótársulatot szándékozik alakítani, melynek czime „Securitas” lenne.

** A kereskedelmi miniszterium, hírszerint, az ipar és keresk. kamarák mintájára mezőgazdasági kamarák felállítását határoztá el, mely czélból Bécsben gazdasági tanács állíttatnék föl.

** A „Pannonia” viszontbiztosító intézet által kért engedélyt, hogy a tűz, szárazon és vizen való szállítványok és jég által történhetők károka nézve eddig folytatott üzletét az élet-biztosítási szakra is kiterjeszhesse, a helytartótanács megadta.

** H. Szoboszlón, a ref. egyház egyik lelkészéül, szavazattöbbséggel tiszt. Soltész László ur választott meg.

** A provisoriumnak Magyarországon megszűntetését bécsi hűrek szerint azzal kezdik meg, hogy a sojtót a katonai törvényszékek hatósága alá hvonják.

Meghívás.

A debreczeni polgári kaszinó-egyletnek, az 1865. február 5-kén délelőtt 10 órakor, Kovács János ur czegléd-piaczati szeglet-házánál levő szállásán tartandó tisztújító közgyűlése-re az egylet tagjai tisztelettel meghívának.

Kelt Debreczenben a kaszinó-egylet választmányának 1865, január 4-kén tartott üléséből.

Vincze Viktor m. k. jegyző.

Terménytár.

Debreczen. Jan. 28. (Heti üzleti-üzem.) Üzleti körülményeink nem változtak s e héten is nyomott hangulat uralkodik piacunkon mint az előbbi héten. Az árak egy burára mint roszra nézve 10—15 krral lejjebb szálltak; ellenben az árpa és zab árai, készlet és behozatall biány miatt valamivel szálladtak. A kukorica ára sem ment felebb: a hibátlan áru keresetebb. A repce-üzletben esend uralkodik, említtésre méltó eladás nem történt. Szalononára nincs kereslet, ára 23—25 ft. Az időjárás még mindig esős, miáltal az utak már nagyon elromlottak. (R.)

Debreczen. Jan. 24. (Kisaiyben.) Tiszta buza 2 frt 10 kr. kétszeres 4 frt 40 kr. rosz 1 frt 5 kr. árpa - frt 95 kr. kukorica 1 frt 10 kr. zab - frt 80 kr. köles 1 frt 30 kr. Egy mássa szalonna 26 frt. széna 4 frt 15 kr. szalma - frt 40 kr. 1 font szalonna 30 kr. disznóhus 16 kr. marhahús 13 kr. só 9 kr. 1 itozé disznószőr 40 kr. Baromvásár. Egy pár jámos ökör 120 frt. egy pár vágó tehén 100 frt. negyedfü tinó párja 112 frt. hormadfü tinó párja 87 frt. pangót borja párja 79 frt. igás ló párja 70 frt. sertés párja 30 frt. juh párja 20 frt.

Értesítésként. A Jan. 19-én tartott heti vásárbán a termények s élelmik árak következők voltak: Tiszta buza mérője 2 frt 40 kr. kétszeres 1 frt 70 kr. rosz 1 frt 20 kr. tengeri 1 frt 10 kr. árpa 1 frt — kr. zab - frt 80 kr. búkköny - frt — kr. lednek - frt — kr. köles - frt — kr. kása vékaja 1 frt 30 kr. paszuly 1 frt 80 kr. kendermag 1 frt 70 kr. kolompér vékaja 40 kr. lenese itendező 5 kr. borsó 5 kr. szőr 50 kr. olaj 24 kr. szalonna mássaja 23 frt. szalonna fontja 32 kr. sertésahús 16 kr. marhahús 10 kr. hízott liba 2 frt 50 kr. sovány 1 frt 80 kr. tojás darabja 4 kr. (V.)

Gyula. Jan. 20. — Buza 2 frt 10 kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rosz 1 frt 30 kr. árpa 1 frt — kr. zab 1 frt 10 kr. tengeri - frt 90 kr. köles 3 frt — kr. 1 mássa szalonna 25 frt. széna 1 frt 40 kr. szalma - frt 83 kr. 1 font marhahús 14 kr. (D. F.)

H. Bösörény. Jan. 23. — T. buza 2 frt — kr. kétsze-

res 3 frt 20 kr. rosz 2 frt 20 kr. árpa 1 frt 90 kr. zab 1 frt 90 kr. tengeri 1 frt 90 kr. köles 2 frt — kr. 1 mássa szalonna 23 frt. 1 font marhahús 12 kr.

H. Némás. Jan. 20. — T. buza 2 frt — kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rosz 1 frt 20 kr. árpa 1 frt — kr. zab - frt 80 kr. tengeri - frt 60 kr. köles - frt — kr. 1 mássa szalonna 21 frt — kr. 1 font marhahús 13 kr.

Margitta. Jan. 20. — Tiszta buza 2 frt — kr. kétszeres 1 frt 60 kr. rosz 1 frt — kr. árpa - frt 90 kr. zab - frt 70 kr. tengeri 1 frt — kr. 1 mássa szalonna 24 frt. 1 font marhahús 14 kr. (H. J.)

Nagyvárad. Jan. 24. — T. buza 2 frt 43 kr. kétszeres 1 frt 70 kr. rosz 1 frt 30 kr. árpa - frt 95 kr. zab - frt 80 kr. tengeri 1 frt 35 kr. köles - frt — kr. 1 mássa szalonna — frt. széna - frt — kr. 1 font marhahús 13 kr.

Nyiregyháza. Jan. 21. — A mai napon tartott heti vásárbán, a gabonamérek következők aron keltek, u. m. tiszta buza: 2 frt 20—40 kr. kétszeres 1 frt 50—60 kr. rosz 1 frt 10—20 kr. árpa 95 kr.—1 frt. zab 75—80 kr. tengeri 1 frt 1 frt—10 kr. köles 1 frt 20—30 kr. kása 2 frt 50—80 kr. paszuly 3 frt 10—30 kr. (K. B.)

Pest, Jan. 26. Bányági buza 2 frt. 45—80 kr; konkoly nélküli 2 f. 90 kr. 3 f. tiszavideki 2 f. 45—80 kr; pestmegyei 2 f. 60 kr. 3 f. 10 kr; fehérmegyei 2 f. 40—70 kr; bicskai 2 f. 60—70 kr; rosz 1 f. 70—75 kr; szép árpa 2 f. 20—40 kr; közepes árpa 1 f. 40—80 kr; zab 1 f. 10—25 kr; tengeri 1 f. 30—40 kr.

Zilah. Jan. 21. — T. buza 2 frt 70 kr. kétszeres 1 frt 90 kr. rosz 1 frt 10 kr. árpa - frt 70 kr. zab - frt 65 kr. tengeri 1 frt 20 kr. köles - frt — kr. 1 mássa szalonna 22 frt — kr. széna 1 frt 10 kr. 1 font marhahús 10 1/2 kr.

Bécsi bürse árfolyama.

Január.	23.	24.	25.	26.	27.	
5%-os Metalliques	100 frt.	72.25.	72.25.	72.30.	72.35.	92.60.
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	80.35.	80.30.	80.30.	80.30.	80.30.
1860 sors. kölcsön	100 frt.	95.95.	95.70.	95.95.	95.95.	96.15.
Hitelintézet részvényei		187.90.	187.90.	198.10.	190.40.	191.30.
Bankrészvények		796.—	799.—	803.—	825.—	819.—
Londoni váltók		114.75.	114.80.	114.80.	114.75.	114.75.
Estási	100 frt	114.25.	114.25.	114.25.	114.—	114.25.
Arany	1 db.	5.43.	5.43 1/2.	5.43 1/2.	5.42.	5.42.

MENETREND
a tiszavideki vaspályán, 1864. Deczember 1-jétől kezdve, további rendelésig.

I. Bécs és Pestről Kassa felé.	óra/perc	nap/óra
Bécs ind.	8 —	este
Pest	6 25	reg.
Czegléd	9 27	"
Szolnok	10 27	"
Pásp.-Ladány	1 26	dél.
Debreczen	3 —	"
Nyiregyháza	4 28	"
Tokaj	5 25	este
Miskolcz	7 29	"
Kassa ér.	10 34	"

II. Bécs és Pestről Nagybányára felé.	óra/perc	nap/óra
Bécs ind.	8 —	este
Pest	6 25	reggel
Czegléd	9 27	"
Pásp.-Ladány	1 58	délután
B.-Ujfalu	3 13	"
Nagyvárad ér.	4 39	"

III. Bécs és Pestről Arad felé.	óra/perc	nap/óra
Bécs ind.	8 —	este
Pest	6 25	reggel
Czegléd	9 47	"
Szolnok	11 2	"
Mező-Túr	12 39	délután
Canba	2 56	"
Arad ér.	5 —	"

IV. Kassa-ról Pest és Bécs felé.	óra/perc	nap/óra
Kassa ind.	8 —	reg.
Miskolcz	7 59	"
Tokaj	9 35	"
Nyiregyháza	10 34	"
Debreczen	12 19	dél.
Pásp.-Ladány	1 45	dél.
Szolnok	4 44	"
Czegléd ér.	5 41	este
Pest	8 37	"
Bécs	11 —	reg.

V. Nagybányáról Kassa-ról Pest és Bécs felé.	óra/perc	nap/óra
Nagyvárad ind.	10 0	délután
B.-Ujfalu	11 34	"
Pásp.-Ladány ér.	12 48	délután
Czegléd	8 41	este
Pest	8 37	"
Bécs	11 —	reggel

VI. Aradról Pest és Bécs felé.	óra/perc	nap/óra
Arad ind.	10 10	délután
Canba	12 14	délután
Mező-Túr	2 32	délután
Szolnok	4 22	"
Czegléd ér.	5 33	este
Pest	8 37	"
Bécs	11 —	reggel

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A debreczeni vásárok által Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. usztrak állam-vasúttársaság személy vonatokhoz csatlakozólag, a személy-vonatok mindkét irányban naponként kétszer fognak közlekedni, miről annak idejében részletes tudósítás fog közzé tetetni.

A vasúthoz csatlakozó posta-kocsi menetrend.

Arad—Szécsen, ind. Aradról naponként este 7 órakor. — Kik. Aradra naponként reggel 6 ó. 30 perczkor. (az usztrak korlátlan felvétele mellett).
Nagyvárad—Kölcsevár, ind. Nagyváradról naponként este 6 ó. 30 perczkor — Kik. Nagyváradra naponként reggel 6 ó. 40 perczkor. (7—8 óra felvétele mellett).
Nyiregyháza—Beregcsanak, ind. Nyiregyhádról naponként reggel 7 órakor. — Kik. Nyiregyháza naponként este 6 órakor. (3 óra felvétele mellett).
Nyiregyháza—Szarmad, ind. Nyiregyhádról naponként reggel 7 órakor, szécsenre és csatornikra este 6 ó. — Kik. Nyiregyháza reggel, szécsenre és csatornikra reggel 8 órakor, (3 óra felvétele mellett).
Nyiregyháza—Nagybánya, ind. Nyiregyhádról hétfő, kedd, csütörtök és szombat este 6 ó. — Kik. Nyiregyháza vasárnap, hétfő, csütörtök és péntek reggel 8 órakor, (3 óra felvétele mellett).
Tokaj—B. Ujfalu, ind. Tokajról naponként este 7 órakor. — Kik. Tokajba naponként reggel 4 ó. 30 perczkor, (3 óra felvétele mellett).
Miskolcz—Bécs—Pest, ind. Miskolczról naponként reggel 6 órakor. — Kik. Miskolczra naponként este 6 órakor, (3 óra felvétele mellett).
Kassa—Ezsdre, ind. Kassaról naponként délután 2 órakor. — Kik. Kassa naponként délután 10 ó. 15 perczkor, (3 óra felvétele mellett).
Kassa—Prasmaty, ind. Kassaról szécsenre és szombat délután 2 órakor. — Kik. Kassa reggel és péntek délután 10 órakor, (3 óra felvétele mellett).
Kassa—Munkács—Nagyháza, ind. Kassaról naponként délután 10 ó. 30 perczkor. — Kik. Kassa naponként délután 10 ó. 30 perczkor, (3 óra felvétele mellett).
Kassa—Vér, ind. Kassaról hétfő reggel 2 órakor. — Kik. Kassa pénteken reggel 10 órakor, (3 óra felvétele mellett).

A igazgatóság.

H I R D E T M É N Y E K.

Auszt.

„Gresham“ élet- és évjáradék-biztosító

t á r s a s á g.

Alóírt bátorodom a t. cz. közönségnek tisztelettel tudomására juttatni, miszerint én **sz. ktr. Debreczen város** — továbbá **Bihar-Szabolcs- és Szatmármegyeék**, valamint a **Hajdúvárosok** területén a „Gresham“-féle élet- és évjáradék-biztosító társulatnak helybeli főügynökéget átvettem és minden ezen vállalkozásba vágó ügyeket, a legmértányosabb feltételek mellett fogok elintézni.

Amidőn a nagyérdemű közönségnek erre vonatkozólag szolgáltatást, a legnagyobb készséggel felajánlanám, azt egyszersmind azon **nagy előnyökre is figyelmestetni** ohajtom, melyeket a társulat a **legjutányosabb díjzabás mellett** nyújtani képes.

A.) A biztosítottak között minden **öt évben az egész nyereseményeknek 80 szaztoltija** felosztatik, mely nyeresemény-osztalék a biztosított **szaporítására**, — miáltal a tőke mintegy feljárnánám, vagy a biztosított összeg **szaporítására**, — miáltal a tőke mintegy 20 év leforgása alatt kétszeresítették — vagy pedig a **díj befizetés kevesbitésére** fordítható.

B.) Azáltal, hogy a társulat azon kellemes helyzetben van, viszontbiztosításokat az **angol „Gresham“ társulatnál** (Life Assurance Society in London) eszközölhetni képes, mely társulat **25 millió franknyi alaptőkéen kívül**, a biztosítottak még nagyobb biztonságára, a legújabbban 1862-ik évi november 2-kán életbe léptetett angol törvények szerint önkint azon határtalan jóállással bíró társulatok első osztályába soroztatott, melyeknek részvényesei (Unitimer Companies) nemcsak **befizetett tőkéen és részvényeikkel**, hanem egyszersmind **összes vagytonokkal is a társulat minden kötelezettségeért felelősek, az oszt. bíródalmi t. cz. közönségnek annál nagyobb jóállásról kezeskedhetik.**

Amellett még megjegyzetlik, hogy ezen viszontbiztosítás, a biztosítottakra azon üdvös körülményt eredményezi, miszerint három évi díjfizetés után, **a biztosított összeg még azon esetben is kifizetetik, ha a haláleset üngyilkosság, párbaaj vagy törvényes kivégzés útján történi is.**

C.) A díjfizetés beállításával a biztosítás meg nem szunik. Bővebb felvilágosítással, átnézetekkel és díjzabály-kimutatásokkal stb. a legnagyobb készséggel szolgál

Katz Jakab

a „Gresham“ biztosító társulat debreczeni főügynöke.
(Iroda Piacutoteza Jéger-féle ház alatt a „Fehérlő“-hoz ezimzett vendéglővel szemben.)

1-3

90dik ÁRJEGYZÉK

az „István“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költőmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben hűtelezettség nélkül.)

A. naxtali daru nagy szemű	12	frt.	—	kr
B. ugyanaz apró	10	„	—	„
C. daru közpzerű	12	„	—	„
0. királyliszt	11	„	—	„
1. lüngliszt	10	„	—	„
2. maulliszt	9	„	—	„
3. szemlyliszt	8	„	—	„
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendű	8	„	—	„
5. ugyanaz 2-dik	4	„	60	„
6. barnakenyérliszt	4	„	20	„
Készerepliszt	4	„	—	„
Rozsliszt 1-ső rendű	4	„	80	„
Rozsliszt 2-dik rendű	2	frt.	60	kr.
00. árpakása	11	„	—	„
0. árpakása	10	„	—	„
1. árpakása	9	„	—	„
2. árpakása	7	„	—	„
3. árpakása	5	„	—	„
4. árpakása	4	„	—	„
Árpakás	4	„	80	„
Dereze	1	„	—	„
Lábliszt 1-ső rendű	2	„	—	„
2-ik	1	„	20	„
Körp	1	„	70	„
Bizonyj	1	„	50	„

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E hatélet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákok, az elvettől számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszaszállítja.

Debreczen 1865. Jan. 2.

Valódi fehér szagtalan
Amerikai Petroleum
fontja 28 krért kapható
Sáska Imre
fűszer-kereskedésében a nagytemplomnál.

Önkéntes árverés.

Néhai Szép László örökösai tulajdonihoz tartozó pótterület 854 és 855 számú házak, folyó 1865 évi márczius 10-án — szextakert 3 nyilas szőlő 18. évi ápril. hó 29-kén, a városi törvényszéknek 1864. p. sz. n. kelt végzése folytán, mindkét esetben d. u. 3 órakor a helyszínen tartandó önkéntes árverésen elfogjuk adni.

Kelt Debreczenben 1865. Január 20.

Száska Imre
kiküldött tanácsnok.

1-3

T. Árlejtési hirdetés.

Nyiregyháza néhai Kerekróly István házának újból felépítésére alóírt gyámhatóság által elrendeltetvén, ezen építtetnek a bemutatási terv szerinti felépítése, mely 14,000 (azaz tizennégyezer) oszt.

Kiadó: a debreczeni színdgyegylet.

kávéházi helyiséggel ellátott házak, 1865. évi márczius 13. a szükség esetében ápril 13-dik napjának d. u. 2 óráig, a helyszínen tartandó nyilvános árverés útján bíróság el fog adni. — Az árverési feltételek a telekhivatal iródjában megtekinthetők. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864, december 28-kán tartott üléséből.

2-3

300,000 frt főnyeremény.

Az új nagy állam-sorsjáték húzása

f. 1865-ik évi febr. 1-én leend.

Minden kihuzandó sorsjegynek csalhatlanul nyernie kell. E legközelebbi húzás alkalmával nyerendő teljes összeg,

Egy millió 130,000 forint lesz,

felosztva, 300,000, 50,000, 25,000 frtos — és két 0,000, tizenöt 6000, harmincz 100 0. végre ezerötven 600 frtos nyereményekre.

Ez kétségtől a legnagyobbzerű minden létező pénzkiosorolás között s ára

Egy részletjegynek csak	1	frt	80	kr	o. e.
Hét	10	„	50	„	„
Tizenöt	21	„	—	„	„

✓ Szives megrendelések készpénzfeltesre, pontosan teljesítetnek s a nyereményjegyzékek a nyeremények bérmentve küldetnek meg alóírt által, kihez a megrendelések ekép czimzendők:

Em. Deltour

in Frankfurt a/M.
Staats-Effectenhandlung.

3-3

U. i. Mint főlebb említettik, minden kihuzandó sorsjegynek a közelebbi húzás alkalmával nyernie kell.

Eladó ház és tanyaföld.

Czeglédutczán a színházzal átellenben a 2565-ik számú ház, 17 hold és 150 □ öl földjével; továbbá a szépesi-pusztán 1-ső és 2-ik dűlőben levő 14 és 2/3 rész nyilas föld, a rajta levő jó karban levő épületekkel, szabad kézből eladó. Értekezhetni czeglédutczán 2565. sz. a. Dömsödi Lajossal.

1-3

Kir. szab. trieszti általános biztosító-társulat

(Assicurazioni Generali)

több mint

22 millió forintnyi biztosítéki alappal

képviselve Debreczenben:

Fetschl Fülöp főügynöksége,
(lakik Széchenyiteza 1788-dik számú saját házában.)

és

Hegyessy Miksa életbiztosítási felügyelő által,
(lakása Nagyujuteza 1695.)

Ezen társulat 1851-ben alakult és működését a különböző biztosítások minden ágára azonnal kiterjesztette, úgyhogy ez legelőször kezdett életbiztosításokat az ausztriai birodalomban. Minden törekvését oda irányozá, hogy a külföldi nevezetesebb társulatok eheli tapasztalásait és útjait a korigényelte viszonyokhoz arányosítsa s pedig oly sikerrel, hogy az

életbiztosításnak nyeresemény-osztalékkal

összekötött osztályában, az utósó években oly tetemes osztalékokat nyújthatott, hogy más társulatok által korántsem érettehetett el, nevezetesen:

1862-ben	74 ^{27/100}	százalékot
1865-ban	98 ⁶⁴	„
1864-ben	70 ⁸³	„

az ezeltől öt évvel biztosított felekek befizetett díjak után; — úgyhogy a nyeresemény-osztalékot a folyó évi díj fedezésére felhasználva

1862-ben 100 frt díj helyett csak **25 frt 68 kr**

1863-ban „ „ „ „ „ **1 „ 36 „**

1864-ben „ „ „ „ „ **20 „ 17 krt** pótlékul kellett befizetni.

✓ Kihazasítási tőkéek biztosítása a legbiztosabb módon felvehető, nevezetesen úgy, hogy a szerződő fél halálával minden további díjfizetés megszűnhetik anélkül, hogy a biztosított tőke megosonkattának, valamint azzal összekötöttesben, hogy a gyermek netaláni halálával minden befizetett díj az illető felekek visszaszolgáltatik.

Bővebb felvilágosítással a fentnevezett képviselő urak készséggel szolgálnak.

Előfizetési felhívás

A „BIENE“

német szépirodalmi képes lapnak XV-dik övfolyamára.

Egész évi díja e lapnak: 5 frt; félévi díja: 2 frt 50 kr.

✓ Kik egész évre fizetnek elő, azoknak a „Biene“ kiadóhivatala 3 olajnyomatú díszképet küldend jutalmul s azonkívül egy fali-naptárt. — Ki 6 előfizető nyer s egyszere 50 frtyi összeget küld be, annak alábbirt kiadóhivatal 6 oszt. nos képpel kedveskedik. A jutalomképek azonnal szétküldetnek az illetőknek. Megjelen a „Biene“ havonként 5-ször; nevezetesen: minden hó 1-jén, 10-jén és 20-kán. Az előfizetési összegek Neutitschunba (Morvaország) a „Biene“ kiadóhivatalához, bérmentve utzendők. Előfizethetni minden postahivatalnál, miszerint Debreczenben Gyarky Sándor ur papirkereskedésében, ahol a jutalomképek is megtekinthetők.

2-2

A „Biene“ kiadóhivatala.

Az 1860-ki államkölcson,

melynek húzása febr. 1-én leend.

Főnyeremény: **300,000, 50,000, 25,000, 15,000 frt**, s több ily nagy nyeremény.

E sorsjegyre

I G É R V É N Y E K,

s egyszersmind részletfeltesre is kaphatók

Salsmann B.

divatkereskedésében a főpiacon.

Feelős szerkesztő: Sárváry Elek.

Kiadó lakás.

Nagymesterutczán az 1110-dik számú ház, egész udvarral, a f. évi pünköszt első napjától bérebe adandó. Értekezhetni iránta piaczutezán 2187-dik szám alatt a tulajdonos Nánássy Ferencz urral.

1-3

Czukorrépa-eladás

lakarmányának, kis és nagy mennyiségben a helybeli czukorgyárnál. Értekezhetni eziránt ugyanott.

3-3

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen városi törvényszékének, telekkönyvi tanácsa által közhírré tétetik, hogy Tornay Ferencznek s nejeének Bauer Annának, piaczutezán 1898. szám alatt levő 9 hold és 000 □ öl kalsó-földével együtt 27,464 artra becsült a vendéglő s

1867. 1864.